

Csipke, szövés-fonás

Szentesen a **takácsok** által folytatott iparszerű **kender- és lenfeldolgozás** mellett a **házi szövés-fonás** gyakorlata is jelen volt a múltban. A csipke a 20. század első felében tűnt fel. A szentesi városházán 1936/37-ben szervezett tanfolyam résztvevői közül többen még napjainkban is gyakorolják e mesterséget. A **kézműves bemutatók** alkalmával az **érdeklődők elsajátíthatják a csipke-készítés technikáit** azoktól az ügyes kezű asszonyoktól, akik tudásukat, tapasztalatukat meg kívánják osztani másokkal is.

Fafaragás

A Tiszán és a Körösökön leúsztatott tutajok a fában szegény alföldi tájakon is lehetővé tették a fafeldolgozó iparágak létrejöttét. A **kádárok**, **bognárok** és a **talicskások termékei** a paraszti gazdaságokban nélkülözhetetlenek számítottak.

A **szentesi famegmunkálás** jeles emlékei közé tartoznak a **protestáns temetők fejfái**, amelyeket ügyes kezű parasztemberek és a helybeli bogrnárok készítettek.

A **fafaragás mai képviselői a népi díszítőművészet motívumait ötvözik saját stílusukkal**. A műhely ideális feltételeket teremt ahhoz, hogy az **érdeklődők elsajátíthassák** a mesterség minden csínját-bínját.

Elérhetőségek

Művészetek Háza

6600 Szentes, Petőfi u. 4. szám

Telefon/fax: (63) 311 493

Telefon: 06 70 556 3544

E-mail: info@muveszetekhaza.szentes.hu
muvsulij@vipmail.hu

Web: www.muveszetekhaza.szentes.hu

Nyitva tartás:

hétfőtől szombatraig 9.00 - 17.00 óráig

vasárnap: 8.00 - 13.00 óráig

Nyitvatartási időn kívül is szervezünk programokat.

Felnőtt képzést is tartunk.

A Művészetek Háza ad otthont a térség **Turisztikai Információs Irodájának**.

Művészetek
Háza
Szentes

A **Művészetek Háza** Magyarországon, a dél-alföldi régióban, Szentesen a városközpont magjában helyezkedik el. A város tulajdonában álló épület üzemeltetője a **Szivárvány Alapfokú Művészetoktatási Intézmény**.

Az épületet 1840 körül kezdték építeni, 1952-ig a város legmódosabb polgárainak a tulajdonában volt. 1968-ban védett műemlékké nyilvánították.

Az utóbbi évtizedben már csak a szélső kémiényen fészkelő gólyák maradtak hűségese az épülethez, ezért került be **“gólyás ház”**-ként a köztudatba.

2006-ban az ingatlant a város – testvérvárosával, Újszentessel elnyert pályázat keretében – újjáépíttette, mely **eredeti szépségét visszakapva a belváros egyik legpatinásabb épülete lett**.

A Művészetek Háza sokrétű tevékenységi köre által a régióban és a városban egyedülálló, **magas színvonalú kulturális szolgáltatást** nyújt.

Fő profilja a még élő **kézművesség** összefogása. Az érdeklődők számára az épületben **kiállítások** sorozata mutatja be a helyi kézműipar múltját, a napjainkban is működő mesterek munkáját, tevékenységét, akik sok esetben több évszázados hagyományok élteői. A látogatók a **kézműves műhelyekben** bepillantást nyerhetnek egy-egy mesterség rejtelseibe, miközben lehetőségük nyílik arra, hogy saját maguk is **kipróbálhassák** kézművesek segítségével a munkaeszközöket, elsajátíthatják a különböző technikákat.

A kézműves bemutatók mellett a kihaló mesterségek dokumentálásának és megfelelő reprezentálásának központja, **kutatások** kezdeményezője.

Olyan **programsorozatot** kínál az érdeklődők számára, amely az ünnepi kalendárium jeles alkalmaihoz (karácsony, húsvét, pünkösd) kapcsolódik.

De a Ház otthon ad **nívós előadóesteknek, kiállításoknak, táncházaknak, kamaraszínházi előadásoknak, alapfokú művészeti oktatásnak és felnőtt oktatásnak**.

A nagyterem és a zárt udvar ideális helyszín **baráti találkozók, céges és családi rendezvények** megtartására.

Komplex turisztikai csomagokat ajánlunk a Szentesre látogatóknak.

A **Gólyás Borház és Galéria 12 magyar borvidék kiváló borait** és kizárólag **magyar kézművesek és iparművészek egyedi alkotásait kínálja** a hozzánk látogatóknak, mely szervesen illeszkedik a Ház tevékenységéhez. A Borházban megvásárolható borok termelői rendszeresen bemutatják a Házban boraikat rendkívül hangulatos, turisztikai attrakció számba menő **borkóstoló** keretében.

A kézműves műhelyek bemutatása

Szentes az elmúlt évszázadok során a többi alföldi mezővároshoz hasonlóan **gazdag kézműves hagyományokkal** rendelkezett. A 18. században Szentesen három céh működött. 1856-ban 432 fő-foglalkozású iparos élt a városban, 1870-ben számuk megközelítette a 800 főt. 1925-ben a szentesi ipartestület 904 taggal rendelkezett. Az elmúlt évtizedek folyamán a megváltozott társadalmi-gazdasági viszonyoknak köszönhetően a több évszázados hagyományokkal rendelkező iparágak közül jó néhány teljes mértékben kihalt, munkaeszközeik a múzeumi gyűjteményeket gazdagítják.

A napjainkban is létezők fennmaradásukat elsősorban annak köszönhetik, hogy képesek voltak alkalmazkodni az új körülményekhez.

Feketekerámia

Szentes a Kárpát-medence jeles **fazekasközpontjai** közé tartozik, ahol az agyagiparosok nemcsak **feketeedények** készítésével, hanem **mázás kerámiával** is foglalkoztak. Az olcsó, gyári termékek széleskörű elterjedésével a szentesi fazekasság jelentős változásokon ment keresztül, ami elsősorban a polgári-úri ízlést tükröző, fekete díszedények gyártásában jutott kifejezésre.

Az 1970-es évek közepétől a szentesi fekete-kerámia fejlődésének irányvonalait alapvetően **Bese László** tevékenysége határozta meg, aki a mesterség fortélyait szülővárosában sajátította el. Munkásságából, valamint a tanítványai által készített remekből ad némi ízelítőt állítunk, amely a hagyományos formák és díszítőmotívumok megjelenítésén túl arra tesz kísérletet, hogy az elmúlt néhány évtized törekvéseiről is áttekinthető adjon. A **fazekasműhely** lehetőséget nyújt arra, hogy a **látogató bepillantást nyerhessen a mesterség titkaiba, sőt alkalom adtán ki is próbálhassa** az agyagedények megformálásához, elkészítéséhez nélkülözhetetlen munkaeszközöket.

Vessző, gyékény

A város határának alacsonyabb fekvésű részeit a folyószabályozások előtt a **Tisza és a Körös** rendszeresen elöntötte, éppen ezért a lakosság ezekről a területekről **gazdag gyékény- és nádtermést** takaríthatott be. Vesszőből fonták a halfogó eszközöket, valamint a különböző formájú és úrtartalmú tárolóedényeket. A szentesi családok a gyékényből nemcsak kosarakat, méhkasokat, hanem szatyrokat, lábbelikeket, sőt még kötelet is készítettek.

A Gólyás ház ódon falai között lehetőség nyílik a vessző- és a gyékényfeldolgozás munkafolyamatainak bemutatására, ami hozzájárulhat e nagy múltú, napjainkra már-már feledésbe merülő mesterség továbbéléséhez.

Gyertya és nemez

A **gyertyakészítést** az önálló iparúzó mellett elsősorban a **szappanfőzők és a mézeskalácsosok gyakorolták**.

Az eszközzel végzett gyertyakészítés legfontosabb kelléke a gyertyamártóedény, amely gazdagon díszített, hasáb formájú fazekastermék. A gyertyakészítés újabban elterjedt módja az öntés, amihez hengeres bádóg- vagy üvegformát használtak.

A **nemez** az állattartó népek életében fontos szerepet töltött be, hiszen a pásztorkodó közösségek belőle készítették sátraik külső burkolatát, pokrócaikat, szőnyegeiket, nyeregtakarókat, köpönyegeiket, süvegeiket és lábbelikeket. Az épületben kialakított **nemez készítő műhelyben a látogatóknak lehetőségük nyílik kipróbálni** egy olyan ősi textil-féleség elkészítésének technikáit, amely elődeink életmódjához szorosan hozzátartozott.

